

Det finns mer att hämta

Syftet med spillverktyget är att på ett enkelt sätt uppskatta skördespillet efter upptagaren. Genomförda spillundersökningar visar att maskinföraren kan reducera skördespillet avsevärt om denne får information om vad och hur mycket som spills. I 2013-års undersökningar minskades spillet i genomsnitt med 1,8 ton/ha – har du 20 ha betor blir det 10 800 kr mer på bankkontot.

Att själv genomföra en enkel spillundersökning tar inte särskilt lång tid och är välinvesterad tid. Många gånger är det mindre justeringar eller reparationer på maskinen som krävs för ett bättre resultat.

Rotspetsbrott – kontrollera i stukan

Målet är att max 25 % av betorna har rotspetsbrott på mer än 2 cm i diameter, något som motsvarar 1 ton/ha i spill. Uppskatta spillet genom att kontrollera 20 betor och mät hur många som har rotspetsbrott över 2 cm i diameter. Du bör inte hitta fler än 5 stycken. Upprepa mätningen på ytterligare två platser i stukan och beräkna slutligen ett genomsnitt. Använd linjalen på spillverktyget. Du kan även kontrollera om rotspetsbrotten är 2 cm eller större i diameter genom att använda hålet. OBS! Bortse från skador som uppkommit i samband med att betorna tippats i stukan, t.ex. helt vita brottytor.

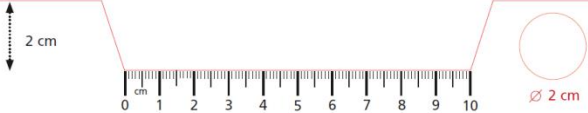
Ytspill – kontrollera i fält

Det är möjligt att minimera spillet av hela betor till 0,5 ton/ha. Mät ut en yta på 3 meter (6 rader) x 10 meter i fält. Du bör inte hitta fler än 2 normalstora hela betor, vilket motsvarar 0,5 ton/ha i ytspill.

Blastning – kontrollera i stukan

Övernackning kostar samtidigt som för mycket blast kvar inte är önskvärt ur lagringssynpunkt. Ca 90 % av betorna bör ligga i klass 3 och 4 (grön box). För lagringsbetor rekommenderas klass 3 då alltför hård nackning är en inkörsport för svampar.

ROTSPETSBROTT

Mät skadan som uppstår under skörd
Kontrollera 20 betor och mät hur många som har rotspetsbrott över 2 cm i diameter. Du bör inte hitta fler än fem stycken. Gör mätningen på tre platser i stukan och beräkna ett medeltal.
5 betor > 2 cm svarar till 1 ton/ha.

Måttal
Max 25% med rotspetsbrott > 2 cm = 1 ton/ha

Rotspetsbrott över 2 cm Ø

Ø 3 cm = 5 % förlust
Ø 7 cm = 15 % förlust

Mätning

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Genomsnitt

Åtgärder vid för stort spill

- Kör djupare med upptagningsorganen
- Reducera hastigheten
- Inspektera/byt silt/skär/oppelhjul
- Reducera roulettastigheten

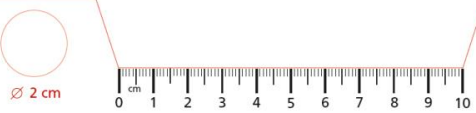
Medel av tre platser
Mät ut en yta på 3 m (6 rader) x 10 m = 30 m²

- 2 betor 1,5 kg = 0,5 ton/ha
- 4 betor 3 kg = 1 ton/ha
- 6 betor 4,5 kg = 1,5 ton/ha

"Det finns mer att hämta" 20-20-20

20·20·20

BLASTNING

Blast kvar

Klass 1	Klass 2
---------	---------

< 5%

Optimal blastning

Klass 3	Klass 4
---------	---------

> 90%

För djup/sned

Klass 5	Klass 6
---------	---------

< 5%

Max 2 av 20 betor i klass 1 och 2 eller 5 och 6. Övernackning kostar:

- 1 cm = 12% i spill
- 2 cm = 28% i spill

Betor för lagring: Klass 3 (inte för hård nackning)